

Szombathely MJV településrendezési eszközeinek generális felülvizsgálata

Környezeti értékelés

Megrendelő:

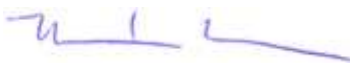
Szombathely MJ Város Önkormányzata
9700 Szombathely, Kossuth L. u. 1-3.

Tel: +3694/520-194

2022. december 14.

Környezetvédelem,
tájrendezés tervező:

Illyés Zsuzsanna

okleveles kertészmérnök
K/1, TK/1 01-5028, Tjv/Sz-014/2011.

Szily Adrien

magántervező
okl. táj- és kertépítész
TK/1 18-0055

Varga Dalma tervező munkatárs

Településtervező:

Gergye Péter
TT/1 18-0204/2026

Tartalom

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése.....	4
1.1. Előzmények, a tematika tartalma	4
1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódás	4
1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására	4
1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott vélemények, szempontok.....	4
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek	6
2. A terv kidolgozásakor vizsgált változatok rövid ismertetése	7
2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése	7
2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal	15
2.3. A változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása	17
3. Várható környezeti hatások, következmények feltárása	17
3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal.....	18
3.2. Környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben.....	21
3.3. A terv céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból	22
3.4. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése	22
3.4.1. Földrajzilag lehatárolt vagy lehatárolható fejlesztési terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol	26
3.4.2. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása.....	26
3.4.3. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása	26
3.5. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása	27
3.6. A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése	27
3.7. A környezeti következmények alapján a terv értékelése	28
4. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó javaslatok	28
5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni	29
6. Monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre	30
7. Összefoglalás.....	31

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1. Előzmények, a tematika tartalma

Szombathely MJV hatályos, 2006-ban készült településrendezési tervének (257/2006. (IX.7.) közgyűlési határozattal elfogadott, majd többször módosított (legutolsó módosítás a 9/2021. (I.28.) PM határozattal elfogadva) településszerkezeti terv és leírása; 30/2006. (IX.7.) önkormányzati rendelettel jóváhagyott, majd többször módosított (legutolsó módosítás a 28/2021. (VI.30.) önkormányzati rendelettel elfogadva) HÉSZ} felülvizsgálata során elkészítésre került jelen környezeti értékelés az *Egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról* szóló 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet 4. számú mellékletében szereplő tartalom alapján.

1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódás

A településrendezési terv felülvizsgálatával együtt, a szerkezeti, szabályozási terv, illetve a helyi építési szabályzat készítésével párhuzamosan került kidolgozásra Szombathely MJV környezeti értékelése. A környezeti értékelésben a településen tervezett jövőbeni fejlesztések várható környezeti hatásait összegeztük. A természeti adottságok részletes elemzése a Megalapozó vizsgálatban, alátámasztó munkarészben olvasható.

1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására

A környezeti értékelésben olyan jellegű javaslat nem került meghatározásra, amely a tervezett településrendezési tervet és annak egyes munkarészeit érdemben befolyásolná. A megfogalmazott javaslatok jelentős része általános érvényű, de bizonyos módosításokhoz specifikus javaslatok is megfogalmazásra kerültek (pl. ipari terület bővítésének negatív hatásait ellensúlyozó intézkedések).

1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott vélemények, szempontok

A Településrendezési terv készítése során, valamint az elmúlt években lezajlott módosítások folyamán az előzetes tájékoztatási szakaszban beérkezett szakhatósági, partnerségi és egyéb, illetékes szervezetek által kiadott véleményeket a következő táblázat foglalja össze. Összességében elmondható, hogy kevés olyan tájékoztatási dokumentáció olvasható, amelyek a környezeti értékeléssel kapcsolatos javaslatokat, követelményeket fogalmazzák meg, viszont több szakhatósági anyag is kiemeli a

környezeti elemek állapotának megőrzését, javítását, a károsításukat eredményező tevékenységek elkerülésének fontosságát, illetve a fenntartható kék-zöld infrastruktúra fejlesztésének időszerűségét.

Szakhatóság/illetékes szervezet	Észrevétel, javaslat
Vas Megyei Kormányhivatal, Földhivatali Főosztály, Földhivatali Osztály 1.	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt, de kiemelte, hogy a településen az átlagosnál jobb minőségű termőföldek is vannak.
Honvédelmi Minisztérium, Állami Légügyi Főosztály	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt.
Vas Megyei Rendőr-főkapitányság, Rendészeti Igazgatóság, Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt.
Magyar Közút Nonprofit Zrt.	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt.
Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága, Bányászati és Gázipari Főosztály, Veszprémi Bányafelügyeleti Osztály	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt.
Vas Megyei Kormányhivatal, Agrárügyi Főosztály, Erdészeti Osztály	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt.
Budapest Főváros Kormányhivatala, Népegészségügyi Főosztály, Közegészségügyi Osztály 1.	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt, viszont kiemelte, hogy a város területén gyógyvizes és ásványvizek kutak is működnek, amelyekre kiemelt figyelmet kell fordítani.
Honvédelmi Minisztérium, Hatósági Főosztály	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt.
Vasivíz Zrt.	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt.
Szombathelyi Táv hőszolgáltató Kft.	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt, de kiemelte az uniós, hazai és városi klíma- és energiasztratégiákkal összhangban tervezett középtávú távhőfejlesztések készítését.
Budapest Főváros Kormányhivatala, Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály, Örökségvédelmi Osztály	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt, viszont felhívta a figyelmet örökségvédelmi hatástanulmány készítésére.
Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt, de kiemelte a várost elkerülő, tervezett gyorsforgalmi utak esetében környezeti hatástanulmány,

	tanulmányterv készítésének szükségességét.
Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt, de egyes környezeti elemek állapotát kiemelte (vizek állapota).
Budapest Főváros Kormányhivatala, Országos Közúti és Hajózási Hatósági Főosztály, Gyorsforgalmi Ütügyi Osztály	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt.
Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt.
Vas Megyei Kormányhivatal, Állami Főépítési Iroda	Az előzetes tájékoztatási szakaszban készült levelében felhívta a figyelmet a környezeti értékelés lefolytatási kötelezettségére.
Vas Megyei Kormányhivatal, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály	Véleményükben felhívják a figyelmet a környezetvédelmi előírások betartására, a környezeti elemek károsítását eredményező tevékenységek elkerülésének fontosságára.
Vas Megyei Kormányhivatal, Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt.
Vas Megyei Kormányhivatal, Népegészségügyi Főosztály, Közegészségügyi és Járványügyi Osztály	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt.
Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt.
Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem tett észrevételt, de kiemelte, hogy környezeti hatásvizsgálattal kapcsolatban állásfoglalás kiadására nem a vízügyi igazgatóság, hanem a környezet védelméért felelős szervek kötelezettek.
Partnerségi észrevételek	
Torony község Önkormányzata	Nem tett észrevételt.
Nárai község Önkormányzata	Nem tett észrevételt.
Gencsapáti község Önkormányzata	Nem tett észrevételt.
Sé község Önkormányzata	Nem tett észrevételt.
Vép város Önkormányzata	Nem tett észrevételt.

1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek

A településrendezési terv felülvizsgálata során megfogalmazott módosítások a tervezők és a megbízók, az önkormányzat és szakhatóságok közös egyeztetéseivel történtek. A környezeti értékelés készítése nem ütközött nehézségekbe.

A rendelkezésre álló, szakhatóságoktól a tervezéshez kiadott alapadatok, adatbázisok, a korábbi településrendezési eszközök, illetve több szakirodalom jelenti a felhasznált források körét. Mivel jelen környezeti értékelés a településrendezési eszközök készítésével párhuzamosan halad, így a Megalapozó munkarészben részletezett Táji, természeti adottságok jellemzéséhez felhasznált forrásokból – mint például történeti, katonai térképek, kistájkezelési terv, Magyarország élőhelyei (ÁNÉR adatbázis) stb. – kinyert adatok is alapul szolgáltak a dokumentum készítésekor. Mindezek mellett a település többszöri helyszíni bejárásai során tapasztaltak is fontos információkkal segítették a településrendezési eszközök és a környezeti értékelés elkészítését.

2. A terv kidolgozásakor vizsgált változatok rövid ismertetése

2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése

A település esetében megfogalmazott módosítások többsége nem lesz jelentős hatással a meglevő környezeti állapotra. A módosítások egy része csupán a hatályos területfelhasználási kategóriák megnevezésében tesz pontosítást, egy része más, felsőbb szintű szabályozások miatti jogharmonizáció érdekében kerül meghatározásra (példaként említve a szabályozási vonalak, épületmagasságok miatti átsorolásokat), míg néhány változtatás új lakó-, ipari-, illetve kereskedelmi, gazdasági területek kijelölését jelenti. Ezen módosítások zöme olyan területeken kerül kijelölésre, ahol jelenleg is a tervezettel egyező vagy ahhoz hasonló övezetek hatályosak.

A település erdőterületei az Országos Erdőállományi Adattár, és a valós területhasználat alapján pontosításra kerültek. Az alábbi táblázat a településrendezési terv egyes részeivel – szerkezeti és szabályozási terv, valamint ezek alátámasztó dokumentációi – összhangban összefoglalóan tartalmazza a tervezett módosításokat és értelmezi azok várható környezetre, természetre, illetve tájra gyakorolt hatásait.

Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Hatályos	Tervezett
1. Beépítésre szánt területek		
<i>1.1 Lakóterület</i>		
<i>1.1.1 Nagyvárosias lakóterület</i>		
2164/13; 8612/22; 8612/25; 8612/33; 8613/3	közüti közlekedési terület (Köu)	nagyvárosias lakóterület (Ln)
2164/8	településközponti vegyes terület (Vt)	nagyvárosias lakóterület (Ln)
2164/13	kisvárosias lakóterület (Lk)	nagyvárosias lakóterület (Ln)

2164/13	kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz)	nagyvárosias lakóterület (Ln)
2164/13	zöldterület (Z)	nagyvárosias lakóterület (Ln)
Várható hatás környezeti, természeti, táji szempontból		
A módosítások során elsősorban egy nagyobb területen (a 2164/13-as hrsz-ú telek és annak közvetlen környezete) kerül nagyvárosias lakóterület kijelölésre. A hatályos terven a nevezett telkek egy része is már nagyvárosias lakóterület besorolásba tartozik, azonban a még nem beépült területek szabályozásának felülvizsgálata szükségessé vált. Az új kijelölésekkel kedvezőbb telekszerkezet, a beépíthetőség racionalizálása, egységesebb megjelenés, ezáltal a településképbbe történő előnyösebb illeszkedés várható. A közlekedési területek szűkítését a telkek más irányú megközelíthetősége és a gyalogos forgalom által ténylegesen használt utak tették indokolttá. A hatályos terven ábrázolt zöldterület is módosításra kerül, területe csökken, azonban a tervezett új, beépítések közé ékelődő, azokat lazító, folyosót alkotó zöldfelületek megfelelő szabályozások mellett zöldterületi szerepek betöltésére alkalmasak. A változtatásokkal a hatályos tervhez képest bár területhasználati átsorolások történnek, a város fejlődési elképzelését, a demográfiai mutatókat követő és az adott településrészhez illeszkedő beépítési struktúra kialakítása tervezett. A beépítések ellensúlyozásaként zöldterületi kompenzáció is megvalósul a város más területein. Összességében elmondható, hogy a tervezett módosítás védett természeti területet nem érint, a város egy forgalmas és sűrűn lakott területéhez kapcsolható, ezáltal a városképbe történő illeszkedés megvalósul. A lokális mikroklimatikus viszonyok javítása, a városi hősziget-hatás ellensúlyozása érdekében javasolt a zöldfalak és zöldtetők alkalmazásának megfontolása, amellyel a terület biológiailag aktív felületi aránya növelhető és egyben helyi szinten a környezeti elemek állapota is javítható. Más, környezeti, táji szempontú változás a módosítással nem várható.		
Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Hatályos	Tervezett
1.1.2 Kisvárosias lakóterület		
3785/141-147; 3785/151-165; 3785/303; 3785/320-321; 3785/349-353	kertvárosias lakóterület (Lke)	kisvárosias lakóterület (Lk)
1705/84	véderdő (Ev)	kisvárosias lakóterület (Lk)
3785/59; 3785/190; 3785/302; 3785/338; 976/1	közüti közlekedési terület (Köu)	kisvárosias lakóterület (Lk)
2164/2; 2759/2; 2759/4; 2759/31; 2759/35; 2759/44-46; 2759/48; 2804/7; 2804/13-14; 3587/19; 3587/31; 3785/84-85; 3785/218; 3787/76; 6615/4; 8640; 9146/9; 9150/1; 9510;	nagyvárosias lakóterület (Ln)	kisvárosias lakóterület (Lk)
59	falusias lakóterület (Lf)	kisvárosias lakóterület (Lk)
Várható hatás környezeti, természeti, táji szempontból		
A kisvárosias lakóterületbe tervezett területfelhasználás átsorolások részben a valós területhasználatokhoz igazodnak, részben OTÉK-jogharmonizáció érdekében történnek, valamint igazodnak a város fejlődési elképzeléseihez. A véderdőt érintő változtatás esetében az érintett területtel szomszédos kisvárosias beépítések lakói (sorházak) a véderdőnek kijelölt terület egy részét kerként hasznosítják. A véderdő nem része az Országos Erdőállomány Adattárnak. A kisvárosias lakóterületbe		

történő átsorolás tényleges beépítést nem von maga után, a terület továbbra is a lakosok által gondozott kerként funkcionál majd, így környezeti szempontból negatív hatás nem várható ebben az esetben.

A nagyvárosias lakóterület kisvárosiasba változtatása jelenti az OTÉK-jogharmonizációt, amely környezeti szempontból jelentős hatásokat nem eredményez. A területek már beépítettek, viszont a beépíthetőség mértéke és a funkcionális jelleg alapján a legideálisabb területfelhasználási kategória kerül kijelölésre.

A kertvárosias lakóterületből történő átsorolás a környező telkek kisvárosias beépítéséhez illeszkedik. A területeken még tényleges beépítés nem valósult meg, a módosítással a városrész fejlődését még inkább lehetővé tevő, intenzívebb beépítés jön létre. Az új beépítések kialakításánál ügyelni kell a településképi illeszkedésre, valamint a zöldfelületi arányok követelményeinek betartására. A burkolatok kialakításánál törekedni kell a vízáteresztők minél szélesebb körű alkalmazására.

Összességében a módosítások védett természeti területeket nem érintenek, illetve nem okoznak visszafordíthatatlan károkat a környezet, természet állapotában, amennyiben az előírásoknak megfelelő beépítések valósulnak meg.

Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Hatályos	Tervezett
1.1.3 Kertvárosias lakóterület		
2/5	mezőgazdasági faiskola terület (Mf)	kertvárosias lakóterület (Lke)
657; 3746/8; 4335-4336; 13538; 14855/9	közúti közlekedési terület (Köu)	kertvárosias lakóterület (Lke)
0790/5	kisvárosias lakóterület (Lk)	kertvárosias lakóterület (Lke)
4319/3	kertes mezőgazdasági terület (Mk)	kertvárosias lakóterület (Lke)
0985/5-11; 0985/29	általános mezőgazdasági terület (Má)	kertvárosias villa jellegű lakóterület (Lkev)

Várható hatás környezeti, természeti, táji szempontból

A módosításokkal egy nagyobb kertvárosias lakóterület kijelölése tervezett a 2/5 hrsz-ú telken, ami a város egészét vizsgálva nem tekinthető jelentős bővítésnek, mivel más területen még be nem épített kertvárosias lakóterületek kerülnek megszüntetésre. Minden területfelhasználás-váltás illeszkedik az adott városrész már kialakult, illetve a hatályos terven szereplő beépítésre szánt övezeti besorolásához, így településképi változást nem eredményez. A nagyobb beépítésre szánt terület kijelölésén és a villa jellegű kertvárosias lakóterület szabályozásán kívül a módosítások zöme korábban kijelölt utak (főként gyalogos utak) felülvizsgálatát jelentik, amelyek során új építési telkek nem kerülnek kiszabályozásra, csupán a meglévő övezetek kiegészítése várható. Környezeti szempontból pozitív változásként értelmezhető a kisvárosias lakóterület kertvárosiasba történő átsorolása.

A területfelhasználás-váltásokkal jelentős, negatív irányú elmozdulás a környezeti, természeti elemek állapotában nem várható, amennyiben az előírásoknak megfelelő beépítések valósulnak meg. Védett természeti értéket sem érintenek.

Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Hatályos	Tervezett
1.1.4 Falusias lakóterület		
14843; 14846; 14847; 14852/1	közúti közlekedési terület (Köu)	falusias lakóterület (Lf)

Várható hatás környezeti, természeti, táji szempontból

A módosítás során új építési területek kijelölése nem történik, csupán a már meglévő falusias lakóterülethez csatlakozó gyalogút felülvizsgálata és a falusias lakóterülethez történő átsorolása várható. A gyalogút nem tölti be tényleges funkcióját, így a lakóterületekkel együtt kezelhető, de csupán azok kiegészítését jelenti. Környezeti, természeti szempontból negatív hatást nem eredményez a változtatás.

Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Hatályos	Tervezett
1.2 Vegyes terület		
1.2.1 Településközpont terület		
2164/8; 6257/2	közúti közlekedési terület (Köu)	településközpont terület (Vt)
7093/9	kötőtpályás közlekedési terület (Kök)	településközpont terület (Vt)
14864	falusias lakóterület (Lf)	településközpont terület (Vt)
2164/12	kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz)	településközpont terület (Vt)
Várható hatás környezeti, természeti, táji szempontból		
Településközpont területek kijelölése elsősorban olyan telkeket érint, ahol az adott területek valós hasznosítása településközponti jellegű. A bővítésekkel érintett területek egy részén (közlekedési terület, valamint kereskedelmi, szolgáltató gazdasági övezetbe sorolt) burkolt felületek és különféle tárolók (pl. szeméttároló) találhatóak, egy részén pedig olyan intézmények (munkásszálló, illetve vasútüzemi-igazgatási létesítmények) vannak, amelyek a hatályos beépítésre szánt övezeti kategóriájukban nem tölthetik be megfelelően funkciójukat. Mindezek által a módosítások tényleges beépítési növekedést ezeken a területeken nem jelentenek majd, a területek tényleges funkciója sem fog változni. A falusias lakóterületből történő átsorolás esetében OTÉK-jogharmonizáció jelenti a változtatási szándékot, miszerint a területen található építmény (templom) épületmagassága meghaladja a falusias lakóterületen megengedhető maximális épületmagasságot. A módosítással tényleges változtatás nem történik a területen. Összességében megállapítható, hogy a módosítások a területek szempontjából leginkább ideális területfelhasználási övezeteket fognak jelenteni, valamint a 2164/12-es hrsz-ú telket érintően az adott városrész fejlesztését segítik elő. Környezeti, természeti szempontból jelentős negatív változást várhatóan nem eredményeznek sem rövid, sem hosszú távon. Mivel nevezett átsorolások jellemzően meglevő, már beépített területek övezeti átsorolását jelentik, nagyléptékű új beépítések nem várhatóak, ezáltal településképi szempontból sem jelentenek konfliktust.		
Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Hatályos	Tervezett
1.3 Gazdasági terület		
1.3.1 Kereskedelmi, szolgáltató terület		
10427/12	kertvárosias lakóterület (Lke)	kereskedelmi, szolgáltató terület (Gksz)
880	zöldterület (Zp)	kereskedelmi, szolgáltató terület (Gksz)
11391	kötőtpályás közlekedési terület (Kök)	kereskedelmi, szolgáltató terület (Gksz)
2164/13	közúti közlekedési terület (Köu)	kereskedelmi, szolgáltató terület (Gksz)
2164/13	nagyvárosias lakóterület (Ln)	kereskedelmi, szolgáltató terület (Gksz)
Várható hatás környezeti, természeti, táji szempontból		
Kereskedelmi, szolgáltató terület kerül kijelölésre a város több részén, kisebb területeken, amelyek egy része a hatályos terven is ebben az övezetben található, de a tervezettek szerint más telekosztást kap. Ilyen változtatás történik a 10427/12-es hrsz-ú telken, ahol korábban nagy, egybefüggő kereskedelmi, gazdasági területek lettek kiszabályozva. A tervezett állapot szerint racionális területfelhasználás, fenntartható telekméretet kerülnek meghatározásra.		

A 880-as hrsz-ú telket érintő módosítással a területen már kialakult kereskedelmi, szolgáltató egységek bővítése várható, amely zöldterület - még kiépítetlen, nem akként funkcionál - felhasználásával jár. A kieső zöldterület a város más részein kompenzálásra kerül, viszont törekedni kell az új gazdasági területen a minél inkább környezettudatos építkezésre (zöldfalak, zöldtetők alkalmazásának megfontolása), ezzel is elősegítve a terület klimatikus viszonyainak javítását, szintentartását, amivel a kieső zöldterület miatt számolni kell.

A többi módosítás a hatályos terven is kijelölt lakóterületi fejlesztések felülvizsgálatát és módosítását jelenti, valamint a vasút melletti barnamezős területek hasznosítását segíti elő. Mivel az érintett területek nagy része a korábban tervezett állapotok szerint is kereskedelmi, gazdasági övezetbe került, a jelenlegi átszabályozással nem várható jelentős változás. Környezeti szempontból kis mértékben negatív módosításként értelmezhető a zöldterület csökkenése, ami viszont lokális szinten is ellensúlyozható megfelelő intézkedésekkel. Az új épületek, építmények elhelyezésénél kiemelt figyelmet kell fordítani a települési TAK-ban és TKR-ben foglaltakra.

Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Hatályos	Tervezett
1.3.2 Ipari terület		
7840; 7842; 7851; 7852/4; 7860; 8003/1; 8004/1; 8005/24-25; 8007/2; 8007/18; 10748/5; 10753	közüti közlekedési terület (Köu)	egyéb ipari terület (Gip)
7841	településközponti vegyes terület (Vt)	egyéb ipari terület (Gip)
10748/5; 10753	kertvárosias lakóterület (Lke)	egyéb ipari terület (Gip)
7841	kisvárosias lakóterület (Lk)	egyéb ipari terület (Gip)

Várható hatás környezeti, természeti, táji szempontból

A tervezett módosítások közül környezeti szempontból az egyik legjelentősebbnek tekinthető az új ipari területek kijelölése, amelyek közül a FALCO Zrt. fejlesztését, bővítését lehetővé tevő területfelhasználás-változtatások képezik a legnagyobb arányt. A telephely egységesítése és növelése érdekében a hatályos terven kisvárosias lakóterületként, valamint településközponti vegyes területként jelölt telkek kerülnek át egyéb ipari terület övezetbe. Mivel a FALCO Zrt. bútorigipari telephelye az egyik leginkább meghatározó gazdasági telephely Szombathelyen, nagymértékű termeléssel rendelkezik, így a hatályos terven szereplő lakóterület megszüntetése inkább pozitív irányú közegészségügyi szempontból értelmezve. Bár a gyár törekszik a szennyezőanyag-kibocsátását mérsékelni és korszerű megoldásokat alkalmazni, fokozottan figyelni kell a zöldfelületi borítottság fokozására, amely zöldfalakkal, zöldtetőkkel elérhető lenne. Mindazonáltal, hogy egy extenzív zöldtető vagy zöldfal kevés fenntartással jár, gazdaságos, de mégis javít a terület élhetőségén, az egybefüggő, homogén gyárépületek megjelenésén és ökológiai lábnyomának csökkentésén. A tömbben lévő gyeses sportpálya területének beépítését nem tervezik, az továbbra is zöldfelületként marad meg, ez mindenképpen pozitívum.

A többi módosítás során főként használaton kívüli közlekedési területek felülvizsgálata történik. Mint minden ipari, gazdasági terület kijelölésekor, ezekben az esetekben is fokozottan ügyelni kell a környezetkárosító tevékenységek elkerülésére, illetve a környezeti, természeti elemek védelmére. Az új épületek, építmények elhelyezésénél figyelmet kell fordítani a települési TAK-ban és TKR-ben foglaltakra. A módosítások védett természeti területeket nem érintenek.

Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Hatályos	Tervezett
1.4 Különleges beépítésre szánt terület		
1.4.1 Különleges temető terület		
120/12	védelmi erdőterület (Ev)	különleges temető terület (Kt)
1.4.2 Különleges idegenforgalmi terület		
1216/8	egészségügyi erdőterület (Ek)	különleges idegenforgalmi terület (Ki)
Várható hatás környezeti, természeti, táji szempontból		
A különleges beépítésre szánt területek esetében kismértékű módosítások várhatóak. A 120/12-es hrsz-ú telken, a herényi városrészben szükségessé vált a temető területének bővítése, így az azt keretező véderdő egy részéből temető terület kerül kijelölésre a véderdő keletebbre helyezésével. A másik módosításnál OTÉK-jogharmonizáció indokolja a változtatást, de a terület funkciója, jelenlegi állapota alapvetően nem változik. Ezen területfelhasználás átsorolások a környezeti elemekre nézve negatív, visszafordíthatatlan károkat nem okoznak.		
Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Hatályos	Tervezett
2. Beépítésre nem szánt területek		
2.1 Közlekedési terület		
2.1.1 Közúti közlekedési terület		
3785/61; 3785/302, 11751	kisvárosias lakóterület (Lk)	közúti közlekedési terület (Köu)
2164/13; 4347/12	zöldterület (Zp)	közúti közlekedési terület (Köu)
0790/5; 10427/12; 10836-10837; 10839-10840; 10841/1; 10842/1-2; 10843/2; 11751	kertvárosias lakóterület (Lke)	közúti közlekedési terület (Köu)
10427/12	kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz)	közúti közlekedési terület (Köu)
2/5	mezőgazdasági faiskola terület (Mf)	közúti közlekedési terület (Köu)
5487/30	településközponti vegyes terület (Vt)	közúti közlekedési terület (Köu)
7289/1	egyéb ipari terület (Gip)	közúti közlekedési terület (Köu)
2164/13	nagyvárosias lakóterület (Ln)	közúti közlekedési terület (Köu)
10427/23; 10427/27; 10427/30	védelmi erdő (Ev)	közúti közlekedési terület (Köu)
Várható hatás környezeti, természeti, táji szempontból		
A közlekedési területek kijelölésénél a legtöbb esetben már meglevő, jelenleg is útként használt területek felülvizsgálata és kiszabályozása történik meg. Új, kerékpáros közlekedésre, valamint gyalogos közlekedésre alkalmas területek is kijelölésre kerülnek, valamint néhány esetben a hatályos terven szereplő utak útvonal-korrekciója tervezett. A lakóterületi fejlesztésekhez is szükséges úthálózati kialakításokkal az adott területek megközelíthetősége lesz biztosítható. A módosításokkal a területfelhasználási kategóriák racionalizálása, a megfelelő közlekedés lehetőségek megvalósítása érhető el. Mivel a területek jelentős része jelenleg is közlekedési területként funkcionál, így azok a környezeti elemekre jelentős változást, többletterhelést várhatóan nem okoznak. A		

kerékpáros infrastruktúra fejlesztése pozitív változás, mivel hozzájárul a környezetbarát közlekedési módok népszerűsítéséhez, az adott városrészben az egészségtudatos közlekedési módok fejlesztéséhez. Jelentős terheléssel járó közlekedési terület kijelölése nem tervezett. Az utak megtervezésekor javasolt a keresztmetszetet úgy meghatározni, hogy megfelelő szélességű zöldsáv álljon rendelkezésre, amelyen fasorok telepítésével az utak zöldinfrastruktúra-hálózatba történő integrálása elősegíthető. A fásítások az országos (pl. „10 millió fát Magyarországra”, Településfásítási program stb.) és városi fásítási programok keretében valósulhatnak meg. A zöldterületet érintő módosítás követi a közterület ingatlannyilvántartási állapotát.		
Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Hatályos	Tervezett
2.2. Zöldterület		
2.2.1 Közkert, közpark		
0790/5	kertvárosias lakóterület (Lke)	zöldterület (Zp)
1540/11	kisvárosias lakóterület (Lk)	zöldterület (Zp)
0985/29	általános mezőgazdasági terület (Má)	zöldterület (Zp)
2164/13; 2165	kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz)	zöldterület (Zp)
2/5	mezőgazdasági faiskola terület (Mf)	zöldterület (Zp)
Várható hatás környezeti, természeti, táji szempontból		
A zöldterületi módosításokkal egyrészt meglévő zöldterületek bővülnek, másrészt új közparkok, közkertek kerülnek kijelölésre az új lakóterületi részekben. Biztosítják továbbá a más területeken tervezett beépítésre nem szánt területből beépítésre szánt területbe történő átsorolás következtében megvalósítandó zöldterületi kompenzációkat. Környezeti, természeti, egészségügyi szempontból minden új zöldterület pozitív változást jelent, hiszen biológiailag aktív felületként hozzájárul a környezeti elemek védelméhez és javításához, az esztétikai megítélésben is előnyös hatással bírnak, valamint mozgásteret adnak a szabadban való időtöltés (sportolás, pihenés, játék) számára javítva az életminőséget.		
Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Hatályos	Tervezett
2.3. Mezőgazdasági terület		
2.3.1 Általános mezőgazdasági terület		
01150/27; 01150/33	különleges sportolási és szabadidő terület (Ksz)	általános mezőgazdasági terület (Má)
01183/9-11	korlátozott funkciójú általános mezőgazdasági terület (Mko)	általános mezőgazdasági terület (Má)
Várható hatás környezeti, természeti, táji szempontból		
A tervezett módosításokkal az érintett területek a jelenlegi használatuknak leginkább megfelelő területfelhasználási kategóriába kerülnek át, fejlesztés, építmények elhelyezése nem várható. A környezeti elemek állapotában változás nem várható, de javasolt a mezőgazdasági területeken a környezetkímélő gazdálkodási módok alkalmazása, amely a talaj, a felszín alatti vízkészlet és a levegő minőségére is pozitív hatással bír hosszú távon.		
Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Hatályos	Tervezett
2.3.2 Kertes mezőgazdasági terület		
01378-01398; 01403-01443; 01449-01481; 01484-87; 01491-	kertvárosias lakóterület (Lke)	kertes mezőgazdasági terület (Mk)

01507; 01508-21; 01525-38; 01540-44; 01549-80; 01586-93; 01596-99; 01829; 01830-33; 01835-37; 01839-42; 01844-45; 0807/4; 0938/13-16; 0938/3-12		
0807/4	zöldterület (Zp)	kertes mezőgazdasági terület (Mk)
Várható hatás környezeti, természeti, táji szempontból		
A módosításokkal az érintett telkeknek leginkább kedvező területfelhasználási kategória kerül meghatározásra. Jelentős részükön már ténylegesen kertes mezőgazdasági művelést folytatnak, a hatályos településrendezési terv távlati lakóterületi fejlesztéseknek jelölte ki ezeket korábban. A telkeken azonban mindez nem indokolt, részben mivel más területeken várható lakóterületi bővítés, részben pedig azért, mivel ezen telkek a hatályos szabályozás alapján sem közművesítettségük, sem megközelíthetőségük szempontjából nem megfelelőek fejlesztési célokra. A módosítással tényleges változások nem várhatóak, így a természet, környezet állapotára sem lesznek várhatóan hatással. A zöldterület is távlati fejlesztés volt, nem tölti be a szerepét, jelenleg mg-i hasznosítású. A kertes mezőgazdasági területen is törekedni kell a környezetkímélő gazdálkodási módok előnyben részesítésére, illetve épületek elhelyezésénél az adott városrészbe történő megfelelő illeszkedés biztosítására (TAK, TKR).		
Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	
	Hatályos	Tervezett
2.4. Erdőterület		
2.4.1 Gazdasági erdőterület		
01102/8-9; 0134; 0776/8	általános mezőgazdasági terület (Má)	gazdasági erdőterület (Eg)
0860/14	kertes mezőgazdasági terület (Mk)	gazdasági erdőterület (Eg)
0269/13; 0474/2; 0827	korlátozott használatú általános mezőgazdasági terület (Mák)	gazdasági erdőterület (Eg)
0472	vízgazdálkodási terület (Vf)	gazdasági erdőterület (Eg)
2.4.2 Védelmi erdőterület		
120/12-13	kertes mezőgazdasági terület (Mk)	védelmi erdőterület (Ev)
2.4.3 Közjóléti erdőterület		
0875	korlátozott használatú általános mezőgazdasági terület (Mák)	közjóléti erdőterület (Ek)
Várható hatás környezeti, természeti, táji szempontból		
Az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdőterületeknek való megfeleltetés miatt történik a fenti módosítások zöme. A kertes mezőgazdasági területből védelmi erdőterületbe átsorolást az 1.4.1 különleges temető terület fejezetrészben is jelzett temetőbővítés indokolja. A településrendezési eszközökben tervezett erdőterület-növekedés bár természeti, környezeti, táji szempontból is pozitív változást eredményez, a területek valós területhasználata jelenleg is erdő. Így az erdészeti hatóság nyilvántartásával történő egyezőség biztosított.		
Érintett helyrajzi szám	Területfelhasználási kategória	

	Hatályos	Tervezett
2.5. Különleges beépítésre nem szánt terület		
2.5.1 Állatmenhely terület		
0787/2	védelmi erdőterület (Ev)	állatmenhely terület (Kbáll)
0787/2	különleges temető terület (Kt)	állatmenhely terület (Kbáll)
0787/8	gazdasági erdőterület (Eg)	állatmenhely terület (Kbáll)
Várható hatás környezeti, természeti, táji szempontból		
A város beépített területétől délnyugatra egy állatmenhely kialakítása tervezett. A kijelölt terület erdőkkel körülvett, valós területfelhasználása részben különleges temető (kisállattemető) a hozzá kapcsolódó kiszolgáló létesítményekkel, részben erdőterület, amely viszont része az Országos Erdőállomány Adattárnak. A fejlesztéssel nem várható a környezeti elemeket károsan befolyásoló tevékenység, viszont az erdőterület tervezett csökkenése negatív hatásként értelmezhető. Ennek ellensúlyozása érdekében törekedni kell telken belül is a minél nagyobb zöldfelületek biztosítására, a fatelepítésekre, többszintes állományok kialakítására, ez utóbbiaknál az erdő faállománya jó alapot szolgál.		

2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal

A településrendezési eszközök készítése során feltárásra került a magasabb szintű hatályos tervek, programok vonatkozása is. A következő táblázatban összefoglalva szemléltetjük a *Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről (MaTrT) szóló 2018. évi CXXXIX. tv. országos övezeteinek, a Területrendezési tervek Készítésének és Alkalmazásának Kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet* mellékleteinek és a *Vas Megyei Területrendezési Terv (VMTrT) mellékleteinek* érintettségét Szombathely közigazgatási területére vonatkoztatva.

A településrendezési eszközök felülvizsgálata során összeállított alátámasztó munkarészben részletesen kifejtésre került az országos, térségi és helyi szintű tervekkel, programokkal való kapcsolódás, megfeleltetés, így jelen környezeti értékelésben vázlatosan szemléltetjük az országos és megyei szintű területrendezési tervek érintettségét. A településen tervezett módosítások zöme belterületet érint, elsősorban a valós területfelhasználásokhoz történő igazodást segíti elő, valamint a hozzájárul Szombathely fejlesztési célkitűzéseinek megvalósításához.

Térségi övezet megnevezése	Szombathely közigazgatási területét	
	érinti	nem érinti
2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről, illetve a Területrendezési Tervek Készítésének és Alkalmazásának Kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MVM rendelet alapján:		
1. Jó termőhelyi adottságú szántók övezete	x	
2. Erdőtelepítésre javasolt terület övezete	x	
3. Tájképvédelmi terület övezete	x	

3/1. Ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat puffterületének övezete	x	
3/2. Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	x	
3/3. Erdők övezete	x	
3/4. Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete által érintett települések		x
3/5. Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések	x	
4. Vízminőség-védelmi terület övezete	x	
5. Nagyvízi meder övezete		x
6. VTT-tározók övezete		x
A Vas Megyei Területrendezési Terv (4/2021. (II. 15.) rendelet) alapján:		
3.1. Ökológiai hálózat övezetei	x	
3.2. Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántók övezetei	x	
3.3. Erdők övezete és erdőtelepítésre javasolt terület övezete	x	
3.4. Tájképvédelmi terület övezete	x	
3.5. Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete		x
3.6. Vízminőség-védelmi terület övezete	x	
3.7. Nagyvízi meder övezete		x
3.8. Honvédelmi és katonai célú terület övezete	x	
3.9. Ásványi nyersanyagvagyon övezete		x
3.10. Földtani veszélyforrás terület övezete	x	
3.11.1. Innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületeinek övezete	x	
3.11.2. Logisztikai fejlesztések támogatott célterületeinek övezete	x	
3.11.3. Turisztikai fejlesztések támogatott célterületeinek övezete	x	
3.11.4. Víz tározási fejlesztések támogatott célterületeinek övezete	x	
A Vas Megyei Területrendezési Terv ajánlásai (193/2010. (XI. 26.) határozat) alapján a következő övezetek érintik a módosításra tervezett területeket vagy azok egy részét:		
A) sz. melléklet – Erdőtelepítésre másodlagosan alkalmas területek övezete, mezőgazdasági művelésre másodlagosan alkalmas területek övezete	x	
B) sz. melléklet – Együtt tervezhető térségek övezete, megyei TRT által kijelölt térségek		x
C) sz. melléklet – Szélerőmű elhelyezésére vizsgálat alá vonható terület övezete	x	
D) sz. melléklet – Új beépítésre szánt terület kijelölést korlátozó – összesítő övezet	x	
E) sz. melléklet – Történelmi települési terület övezetét pontosító lehatárolás	x	
F) sz. melléklet – Földtani veszélyforrás terület övezetét pontosító lehatárolás – csúszásveszélyes terület		x
G) sz. melléklet – Víz erózióknak kitett terület övezetét pontosító lehatárolás	x	

Megállapítható, hogy a felsorolt országos és megyei szintű övezetek nagy része érinti vagy teljes egészében lefedi a település közigazgatási területét, amelyek előírásaival a tervezett módosítások nem ellentétesek.

A Szombathely Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciója, Integrált Településfejlesztési Stratégiája – I. számú módosítás (2017. január) dokumentumban olvasható átfogó- és részcélok elérését is teljesítik a tervezett módosítások. Néhány kiemelt célkitűzést, kezelési prioritást megemlítve, amelyekre elsődleges válaszként szolgálnak a módosítások:

- Növekvő gazdaság, ipari munkahelyteremtés
 - o ipari; kereskedelmi, gazdasági területek kijelölése, fejlesztése
- barnamezős területek rehabilitációja
 - o kereskedelmi, gazdasági terület létesítése barnamezős területen
- növekvő népességszám
 - o lakóterületi fejlesztések, bővítések
- élhető városszerkezet kialakítása
 - o zöldfelületek és zöldterületek biztosítása, rendezése és fejlesztése

2.3. A változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása

A város esetében meghatározott fejlesztéseket, módosításokat a *2.1. fejezet* részletezi. Jelen környezeti értékelés alapjául szolgáló tervezett szerkezeti, illetve szabályozás terv a település fejlődési igényeit figyelembe véve készült. Új beépítésre szánt terület – köztük új lakóterület, ipari terület, valamint kereskedelmi, gazdasági terület –, illetve a beépítésre nem szánt területek közül közlekedési területek kijelölése is tervezett a hatályos tervek felülvizsgálata során. Az egyes módosítások meghatározása és a módosításra kijelölt területek listája hosszú egyeztetési folyamat eredményeként jött létre, így jelen környezeti értékelés alapjául egy tervváltozat szolgál.

3. Várható környezeti hatások, következmények feltárása

A településrendezési eszközök módosítása során olyan fejlesztési elképzelés, beruházási tervzet, amely a környezet jelenlegi állapotát nagymértékben károsítaná, nem került meghatározásra. Új beépítések viszont várhatóak, valamint iparterületi

fejlesztés is, amelyek várható környezeti hatásait a 2.1 fejezetben és a 3.4. fejezetben is részletezzük.

3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal

A településrendezési eszközök módosítása során figyelembevételre kerültek a környezet-, természet- és tájvédelmi szempontok. A változtatások a jelenleg hatályos – téma tekintetében releváns – felsőbb szintű stratégiákkal, programokkal összhangban vannak, amelyekhez való kapcsolódást a következőkben összefoglalóan szemléltetjük.

Az országos szintű stratégiák a nemzetközi, köztük az Európai Unió távlati célokhoz igazodva készültek, azok nemzeti viszonyokra történő adaptálását szolgálják.

Országos szinten a jelenleg aktuális *IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) 2015-2020 stratégiában*, illetve ennek mellékletét képező *IV. Nemzeti Természetvédelmi Alapterv (2015-2020) programban* meghatározott célkitűzéseknek kell eleget tenni, amely az Európai Unió által elfogadott egyéb stratégiáknak, köztük a *Biológiai Sokféleség Stratégia 2020* programnak a megvalósítását, teljesítését szolgálja a hazai viszonyok között. A következő, *V. Nemzeti Környezetvédelmi Programban* kiemelt prioritást kap a tájvédelem, az élőhelyek védelme.

A hatályos Környezetvédelmi Program feltárja országos szinten a környezeti állapot jellemzőit, aktuális és várható tendenciákat, befolyásoló tényezőket. Mindezek alapján három főcsoport (1-3.; +1) különíthető el:

- 1) Életminőség és emberi egészség javítása
 - o A környezeti elemek (levegő, víz, talaj) minőségének megfelelő állapota elengedhetetlen az egészséges környezet kialakításához, fenntartásához. Nemzetközi célkitűzésekhez kapcsolódva csökkenteni kell a környezeti elemekre irányuló terhelések mértékét mind lokális, térségi, mind országos szinten.
 - o A célok elérésében nagy szerepet játszik a települési infrastruktúra fejlesztése, a környezet-egészségügyi feltételek javítása.
- 2) Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata

- o Magyarország Alaptörvénye értelmében a természeti erőforrások védelmét biztosítani kell. Ehhez a célhoz kapcsolódnak egyéb stratégiák is, mint például a Víz Keretirányelv, amely a vízkészletek védelmére, ökológiai állapotának javítására, a fenntartható vízkészlet-gazdálkodásra helyezi a hangsúlyt.
 - o Kiemelt cél a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása, az ökoszisztémák, életközösségek működőképességének megőrzése.
- 3) Erőforrások takarékos és hatékony hasznosítása:
 - o Elsődleges cél a fenntartható energia-fogyasztás és -felhasználás, a környezetet terhelő folyamatok (többek között hulladéklerakás) csökkentése, a megújuló energiaforrások használatának erősítése, a fenntartható tájgazdálkodás megalapozása.
- +1) Környezetbiztonság javítása
 - o Az állampolgárok és az ökoszisztémák védelmének elősegítése tartozik ezen stratégiai célkitűzéshez. Ehhez kiemelt figyelmet kell fordítani a szélsőséges folyamatok, természeti katasztrófák és az ipari, gazdasági tevékenységből származó károk megelőzésére, csökkentésére és az előrejelzések fejlesztésére.

A módosítások, fejlesztési irányok felsőbb szintű stratégiákkal, programokkal történő kapcsolódását elsősorban a hatályos NKP stratégiai céljaival vetettük össze, amely átfogóan tartalmazza a környezet, a természet, a táj és a biodiverzitás védelmének, állapot-megőrzésének elsődleges célkitűzéseit és eszközeit. A következő táblázatban az egyes módosításokat jellegük szerint csoportosítottuk és az általuk leginkább elérhető célkitűzésekhez soroltuk (több módosítás több helyre is illeszkedik), részletes leírásukat és az érintett területek megnevezéseit a 2.1 fejezet tartalmazza.

Területfelhasználási módosítások	Kapcsolat a IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program 2015-2020 (NKP) stratégiai célkitűzéseivel
1. Beépítésre szánt területek	
Lakóterületi fejlesztések (Ln, Lk, Lke, Lf); Különleges beépítésre nem szánt területek fejlesztése (Kt; Ki)	A tervezett módosítások a településen tapasztalható, illetve a jövőben is várható demográfiai mutatókra alapoznak. • A városrész szempontjából leginkább megfelelő beépítési övezet kerül meghatározásra; • A használaton kívüli területek rendbetétele, valamint ezeken új funkciók kialakítása a város élhetőségének és a benne lakók életminőségének javítását is szolgálja; • Hozzájárulnak a települési területfelhasználások racionális kialakításához; • A módosítások nem veszélyeztetnek természeti, táji értékeket.
Ln: Nagyvárosias lakóterület; Lk: Kisvárosias lakóterület; Lke: Kertvárosias lakóterület; Lf: falusias lakóterület; Kt: Különleges temető terület; Ki: Különleges idegenforgalmi terület	
Településközpont területek kijelölése (Vt)	A hatályos terven szereplő településközponti területek kismértékű fejlesztése és bővítése, valamint a még nem beépült területek újraszabályozása jelenti a módosítást. • A városrész szempontjából leginkább megfelelő beépítési övezet kerül meghatározásra; • Szolgálja a szociális infrastruktúra-ellátás fejlesztését, az érintett városrész szolgáltatási jellegű létesítményeinek bővítését, ezáltal az életkörülmények javításához is hozzájárul.
Kereskedelmi, szolgáltató területek kijelölése (Gks); Egyéb ipari területek kijelölése (Gip)	A város egyik elsődleges stratégiai célkitűzése a hatályos ITS és Településfejlesztési Koncepció alapján a gazdasági mutatók erősítése, barnamezős területek felhasználása, illetve a munkaerő számának növelése. • Kereskedelmi, szolgáltató területek részben barnamezős területeken kerülnek kijelölésre, ezáltal azok megfelelő hasznosulását, rendbetételét elősegítve; • A város önellátó képességének növeléséhez járulnak hozzá; • Nem veszélyeztetnek természeti, táji értéket.
2. Beépítésre nem szánt területek	
Közlekedési terület (Köu)	A közlekedéssel összefüggő módosítások a település egyes városrészeinek, valamint a város egészének közlekedésbiztonsági és fenntarthatósági céljait szolgálják. • A racionálisan kijelölt, szabályozott utak a településrészek élhetőségének fokozásához, a biztonság megteremtéséhez, valamint hosszú távon a környezeti elemek károsodásának csökkentéséhez járulnak hozzá. • A kerékpáros és gyalogos közlekedésre kijelölt területek a fenntartható, környezetbarát közlekedési módok népszerűsítését segítik elő, illetve a

	környezet- és természetvédelmi célok elérését is szolgálják.
Mezőgazdasági területek (Má, Mk)	A kijelölt területek valós használata a tájegységre jellemző mezőgazdasági művelés, így a területen legalkalmasabb területfelhasználási övezet kerül kijelölésre. • A fenntartható tájgazdálkodás, a helyi erőforrások megfelelő mértékű kihasználását segíti elő; • Hozzájárulnak a települési területfelhasználások racionális kialakításához.
Má: általános mezőgazdasági terület; Mk: kertes mezőgazdasági terület	
Erdők területének rendezése (Eg, Ev, Ek)	A módosítás összhangban van minden NKP stratégiai célkitűzéssel: • elősegíti a település biodiverzitási mutatójának növelését, az élőhelyek védelmét, • rendszerezi a valós tájhasználatokat, ezáltal hozzájárul a fenntartható tájgazdálkodás megalapozásához • javítja a környezeti állapotot, ezáltal pedig az életminőséget • és hozzájárul az ökoszisztémák védelméhez.
Eg: gazdasági erdő; Ev: véderdő; Ek: közjóléti erdő	
Zöldterületi kijelölések (Zp)	A zöldterületi módosítások egyrésze a városban kijelölt más módosítás során keletkező kompenzációs igény megvalósítását szolgálja, másrészt önálló zöldterületi fejlesztések, bővítések. Minden zöldfelületet növelő módosítás: • elősegíti a település biodiverzitási mutatójának növelését, az élőhelyek védelmét; • rendszerezi a valós tájhasználatokat, ezáltal hozzájárul a fenntartható tájgazdálkodás megalapozásához; • javítja a környezeti állapotot, ezáltal pedig az életminőséget; • hozzájárul az ökoszisztémák védelméhez; • és elősegíti a települési zöldinfrastruktúra-hálózat kialakítását, fejlesztését, valamint a fenntartható csapadékvíz-gazdálkodás, a helyi klímavédelmi célok elérésében is nagy szerepet képvisel.
Állatmenhely terület kijelölése (Kbáll)	A módosítás során az élővilág védelmét elősegítő intézkedés valósul meg.

3.2. Környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben

A tervben figyelembevételre kerültek a hatályos környezetvédelmi stratégiák (kiemelten a *IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program stratégiai célkitűzései – 3.1. fejezet*), illetve a jogszabályokban rögzített táj- és természetvédelmi szempontok.

A település közigazgatási területén két országos jelentőségű természetvédelmi terület található: Kámoni arborétum és az ex lege védett Potyondi-mocsár. Natura 2000 hálózat nem érinti a város területét. Az Országos Ökológiai Hálózat mag- és pufferterülete kisebb foltokban megtalálható a város területén. Helyi védelem alatt több zöldterület, valamint jellegzetes fasorok állnak, amelyek a Megalapozó és Alátámasztó munkarészek vonatkozó fejezeteiben kerültek részletezésre.

Ezen területek védelme kiemelt szerepet kapott a településrendezési eszközök felülvizsgálata, a javaslatok megfogalmazása során.

3.3. A terv céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból

A településrendezési eszközök felülvizsgálatában nem került megfogalmazásra olyan módosítás, fejlesztési elképzelés, amely a 2.2 fejezetben is ismertetett magasabb szintű tervek, programok célkitűzéseivel ellentétes érdeket képviselne. Ezáltal megállapítható, hogy környezeti szempontból jelentős negatív hatásokat nem eredményez a vizsgált, tervezés alatt álló településrendezési terv.

3.4. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése

A település meglévő környezeti állapotának részletes leírása a településszerkezeti terv alátámasztó munkarészeinek Környezetalakítás, környezetvédelem fejezetében olvasható, a környezeti értékelés jelen fejezetében a levegő, talaj, víz, illetve a zaj és rezgés terén értelmezett állapotra helyezzük a hangsúlyt és kiemeljük a természetvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területeket. Bár a következő pontokban külön-külön foglaljuk össze az egyes környezeti elemekre gyakorolt hatásokat, minden változást az összes környezeti elemre vonatkoztatva, azok egymásra ható kölcsönhatását értelmezve kell figyelembe venni.

Levegőtisztaság-védelem

Szombathelyen nagyszámú légszennyező-anyag kibocsátással érintett pontforrás található. Az összefüggő iparterületek a lakott területek külső peremén helyezkednek el, így azok többségére jelentős terhelést nem jelentenek. A közlekedésből származó légszennyezés a nagyforgalmú főbb utakon jelentősnek tekinthető, különösen a csúcsforgalmi időszakban. Pozitív, hogy a belváros területén több, az autós forgalomtól elzárt terület is található, így a sűrűn lakott és rendezvények alkalmával

nagyszámban látogatott területek szennyezettsége nem jelentős. A lakossági fűtésből tüzelésből eredő légszennyező anyagok koncentrációja nem számottevő.

Fontos kiemelni, hogy a település elhelyezkedési és domborzati viszonyai (a Kőszegi-hegység közelsége) megfelelő átszellőzést biztosítanak, ami a levegő minősége szempontjából kedvező tulajdonság.

A tervben előirányzott módosítások közül az ipari terület bővítése és a kereskedelmi, gazdasági területek és az úthálózat fejlesztése jelent levegőtisztasági szempontból potenciális szennyezőforrást. Amennyiben ezeken a területeken minden környezetvédelmi előírás betartásra kerül, jelentős negatív elmozdulás nem várható a meglevő kibocsátási értékekben. Mindezek mellett az ipari területek „zöldítése” nagyban hozzájárulna az esetleges szennyezések felfogásához, megszüntetéséhez, ezáltal a számos pozitív hatásuk között levegőtisztaság-védelmi szempontokhoz is hozzájárulnának.

Talajvédelem

A településen kiváló és jó termőhelyi adottságú szántók is megtalálhatóak, amelyek legnagyobb része intenzív szántóföldi művelés alatt áll. Mindez a talaj minősége szempontjából több konfliktus forrását is képezi.

Talajvédelmi szempontból kiemelten kell kezelni a túlzott kemikália használatot (beleértve a műtrágya és növényvédőszer alkalmazását), ügyelni kell a talajtömörödés elkerülésére, valamint törekedni kell az erózió és defláció csökkentésére. Előnyben kell részesíteni az ökológikus gazdálkodás módszereit, a talajkímélő és ezáltal természet- és környezetkímélő eljárásokat.

A hatályos tervben foglaltak szerint nem várható a módosításokkal érintett területeken fokozottabb terhelés talajvédelmi szempontból sem. Azokon a területeken, ahol a hatályos tervhez képest átsorolás történt (pl. lakóterületből mezőgazdasági terület területfelhasználási kategóriába), a valós területhasználat érvényesül.

Vízvédelem

A felsőbb szintű tervek alapján vízminőség-védelmi terület övezete és vízerózióknak kitett terület övezete is érinti a város területét, valamint felszíni szennyeződésre nagyon érzékeny (sérülékeny vízbázis) kategóriába is sorolt a település. A *Felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. Korm. rendelet 2. sz. melléklete, 1. pontja*

alapján fokozottan érzékeny terület Szombathely közigazgatási területe. Több kisebb és nagyobb patak (a legjelentősebbeket említve: Perint-patak, Gyöngyös-patak), ér és árok szeli át a város belterületét, valamint hálózza be a külterületi szántóterületeket. A beépített terület nyugati határánál terület el a város legjelentősebb állóvize, a Csónakázó-tó. Az élővizek állapota jónak tekinthető. A szántóföldek között húzódó árkok esetében lehetséges a mezőgazdasági területekről kemikáliák bemosódása, amely potenciális veszélyforrás mind a felszíni vizek, mint befogadók, mind pedig a felszín alatti vizek, mint beszivárgást összegyűjtő vizek szempontjából.

Belvízképződés tekintetében kiemelten nem veszélyeztetett a település.

A városban a Vasivíz Zrt. kezelésében kiépített ivóvíz- és szennyvízcsatorna-hálózat üzemel, amely annak egészét lefedi, így jelentős terhelés nem mutatható ki ebben az esetben.

A csapadékvízvezető hálózat is kiépített, amelynek felülvizsgálata kiemelendő. Korábban csupán a vizek minél gyorsabb levezetése volt az elsődleges cél, napjaink klímaváltozásának következtében a vizek minél nagyobb mértékű visszatartására, hasznosítására kell törekedni – ezáltal fenntartható városi csapadékvíz-gazdálkodást kell kialakítani (zöldfelületek arányának növelése, kék-zöld infrastruktúra fejlesztése, stb.).

A tervezett módosításokkal vízminőség-védelmi szempontból környezeti terhelés nem várható, de fokozott figyelemmel kell lenni minden beruházás esetében a vízháztartási viszonyok és a vízminőség védelmére, romlásának elkerülésére. A belterületi részeken tervezett fejlesztések során kiemelt figyelmet kell fordítani a fenntartható városi csapadékvíz-gazdálkodás fontosságára: a napjainkban egyre inkább fokozódó klímaváltozás lokális szintű következményeinek (gyakoribb aszályos időszakok, hőhullámok és villámárvizek) ellensúlyozására kell törekedni. Ezt helyi szintű kék-zöld infrastruktúra kialakításával lehet elérni, amelynek eszköze lehet a vízáteresztő burkolatok alkalmazása (csak olyan területen, ahol felszíni szennyezés nem várható), csapadékvíz tározása, zöldtetők, zöldfalak használata a nagyvárosias lakóterületeken és az ipari területeken.

Zaj- és rezgésvédelem

Szombathely területén számos ipari, kereskedelmi, gazdasági létesítmény, telephely működik, amelyek tevékenységükből eredően zaj- és rezgésterhelést jelentenek. Jelentősebb zajemisszióval kell számolni az összefüggő ipari területeknél, amelyek többsége a lakott területektől távol, a belterület szegélyén koncentráltan helyezkednek el. Ennek ellenére a – jelen környezeti értékelésben is többször említett – FALCO Zrt. jelentős zajterhelése a hozzá közeli városrészekben is érzékelhető. A kisebb zajemisszióval és rezgésterheléssel járó kereskedelmi, gazdasági területek már a lakott területekhez közelebb vannak, de terhelésük kibocsátási határértékeken belüli. Közlekedésből származó zaj- és rezgésterheléssel is számolni kell a város legtöbb területén, de kiemelten az azt átszelő nagyforgalmú utakon. Külterületen további zajemissziót jelent elsősorban időszakosan a mezőgazdaság, valamint a bányászati tevékenység.

Az övezeti átsorolások jelentős részben nem eredményeznek olyan jellegű infrastrukturális fejlesztést, amely fokozott zaj- és rezgésterheléssel járna. A közlekedési területek szabályozásának felülvizsgálata sem eredményez elmozdulást a valós állapotokban. A módosítások egyike új kerékpáros közlekedésre alkalmas terület kiszabályozását jelenti, de javasolt még több ilyen jellegű út kijelölése, ezáltal a környezetbarát közlekedési infrastruktúra fejlesztése is megvalósulna. Az ipari terület fejlesztése (FALCO Zrt.) a már meglévő ipari terület mentén várható, így helyileg a város más területein ebből fakadóan többletterheléssel nem kell számolni, viszont az érintett területen megnövekedhet a kibocsátási érték. Ennek ellensúlyozására – a vonatkozó jogszabályi előírások betartásán kívül – lehetőség szerint zajvédő falak, illetve zöldfelületi fejlesztések (zöldfalak is rendelkeznek hangszigetelő hatással) járulhatnak hozzá.

Természetvédelem

A tervezett módosítások természetvédelmi célú kijelölés alatt álló területeket nem érintenek. Minden módosítás, fejlesztés során kiemelt figyelmet kell fordítani a táji adottságok megőrzésére, a természeti és környezeti elemek védelmére és lehetőség szerinti fejlesztésére. A településen az Őrségi Nemzeti Park igazgatóság még nem készített egyedi tájérték katasztert, viszont a város Önkormányzata rendelkezik egy szobor-nyilvántartással és jelen településrendezési terv Megalapozó és Alátámasztó munkarészeiben a tervezők által számos egyedi tájértéknek tekinthető objektumot,

létesítményt és természeti érték felvételezésre került, amelyek védelmét javasolt biztosítani és a települési TKR-be felvenni.

3.4.1. Földrajzilag lehatárolt vagy lehatárolható fejlesztési terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol

Nem releváns jelen tervben érintett módosítások tekintetében.

3.4.2. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása

A fentiekben részletezettekén kívül olyan egyéb környezeti állapotjellemző nem határozható meg, amelyet a módosítások befolyásolnak. A város egy dinamikusan fejlődő és intenzíven hasznosított tájegységhez tartozik, ahol az antropogén jelenlét mértéke közepesen erős – mindez elsősorban a beépítésekben, a szántóföldi művelésben, valamint az ipari tevékenységben jelenik meg, viszont nem elhanyagolható mértékű az erdősültségek aránya sem. Természetközelinek nevezhető terület kistáji szinten viszonylag alacsony, mintegy 15-25%. A beépítettség fokozódása csökkenti a természetközeli területek arányát és környezeti szempontból is növelheti a táj érzékenységet. A tervezett módosítások zöme várhatóan nem lesz hatással a táj érzékenységre, viszont minden kisebb beavatkozás esetén is fokozott figyelemmel kell lenni az adottságokra, a kiemelt természetvédelmi oltalom alatt álló területekre és az érintett kistájak jellemző karakterének megőrzésére.

3.4.3. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása

A településen a rendelkezésre álló adatok és a helyszíni bejárások alkalmával feltárt tájhasználati konfliktusok, problémák elsősorban ökológiai jellegűek, mint az idegenhonos fajok inváziós térnyerése főként a mezőgazdasági területek szegélyzónáiban, utak mentén (aranyvessző fajok). A mezőgazdasági területek parcellahatárain hiányzó ökológiai folyosók, zöldsávok jelenléte is konfliktusként értelmezhető. A szántóföldi művelés alatt álló földeken terhelés jelentkezik a talaj minősége és a felszín alatti víz szempontjából az alkalmazott kemikáliák, talajművelő eszközök hatására. Illegális hulladéklerakás több, elsősorban külterületi utak menti területeken, valamint külterületi erdők határában figyelhető meg.

A 3.4. fejezet részben ismertetett környezeti elemekre gyakorolt negatív hatások, szennyezések kiemelten a nagyobb ipari területeken, illetve kereskedelmi, gazdasági egységek közelében jelentkeznek.

A felsorolt konfliktusok negatív hatásai a legtöbb esetben ellensúlyozhatóak megfelelő tájhasználattal, az ökológiai gazdálkodás eszközeivel. Az idegenhonos fajok túlzott terjedését meg kell akadályozni, mivel hosszú távon veszélyeztetik a honos vegetációt. A környezetszennyező anyagok kibocsátási határértékeit minden esetben be kell tartani, a gyárakban, üzemekben törekedni kell a környezetbarát technológiák alkalmazására, valamint minden lehetséges ellensúlyozó intézkedést meg kell valósítani (pl. zöldfelületek arányának növelése lehetőség szerint).

3.5. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása

A 2.1 fejezetben részletezett módosítások végrehajtása következtében a természeti erőforrások közvetlen igénybevételével járó új fejlesztés nem várható. A legtöbb esetben már a hatályos terven is hasonló övezetbe sorolt területfelhasználás-váltás tervezett. A már jelenleg is üzemelő kereskedelmi, gazdasági, valamint ipari területek bővítése azok közelében várható. A 3.4. fejezetrészben ismertetettek alapján elmondható, hogy az ipari fejlesztésen kívül, más olyan jellegű módosítás nem határozható meg, amely kiemelten érintené és befolyásolná a környezet állapotát települési szinten. Nagyobb mérvű infrastrukturális beruházás sem tervezett, csupán a meglevő kisebb utak korrekciója és az új beépítésre szánt területek megközelítését szolgáló utak kijelölése várható.

3.6. A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése

A településrendezési eszközök Megalapozó munkarészeiben, a helyzetfeltárás során meghatározásra kerültek a környezeti állapotról vonatkozó jellemzők, valamint a természeti, táji adottságok, értékek. Mindezekben a tervezett módosítások következtében előrejelzett lehetséges változásokat, hatásokat a 3.4-es fejezetrész összefoglalóan tartalmazza.

Összességében megállapítható, hogy a beépített területek hatályos területfelhasználási övezeteinek átsorolása a helyi társadalmi, szociális jellemzők szerint került meghatározásra, az ipari és kereskedelmi, gazdasági területek fejlesztése a város gazdasági vonatkozásának erősítése érdekében történtek kijelölésre, a beépítésre nem szánt területek esetében pedig részben a jelenlegi, valós területfelhasználás, részben a felsőbb szintű jogszabályoknak történő megfeleltetés

képezte az alapot. A tervezett módosítások a természet-, táj- és környezetvédelmi előírásokkal összhangban készültek.

3.7. A környezeti következmények alapján a terv értékelése

A településrendezési terv a kialakult állapot megtartását, a környezeti állapotok szinten tartását célozta meg. A meglévő természeti-környezeti állapotra visszafordíthatatlan hatással járó fejlesztéseket, beruházásokat nem tartalmaz.

A 2.3. fejezet²részben ismertetettek szerint nem készült több tervváltozat a településrendezési eszközök felülvizsgálata során, így a várható környezeti hatásokat a tervezett változat alapján értékeljük jelen dokumentumban.

4. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó javaslatok

A településrendezési terv a helyi építési szabályzat előírásaiban foglalja össze részletesen mindazokat a feltételeket, amelyek együttes betartásával lehet az adott övezetben építési, fejlesztési tevékenységet végezni.

A település esetében olyan jellegű fejlesztés, beruházás nem került meghatározásra, amely jelentős környezeti terheléssel járna, viszont kiemelt figyelmet kell fordítani környezetvédelmi szempontból az ipari területek fejlesztésére. Bár a tervezettek szerint nem várható új, jelentős ipari beruházás, az érintett területen folytatott tevékenység indokolja a környezetvédelmi szempontú előírások fokozott betartását. Mivel a területen módosulnak a beépíthetőségi arányok, ezáltal a minimális zöldfelületi mutatók is csökkennek, a kieső zöldfelületet mindenképp kompenzálni kell – lehetőség szerint minél inkább törekedve a telken belüli kompenzálásra (beültetési kötelezettség előírása, extenzív zöldtetők, zöldfalak alkalmazása). Mindezen javaslatok (főként a zöldtetők, zöldfalak megfontolása) vonatkoznak minden jelentősebb beépítettséget jelentő beruházás, fejlesztés területére, így a nagyvárosias lakóterületekre és a kereskedelmi, szolgáltató területekre is. A város zöldfelületeinek fejlesztése, valamint a bel- és külterületi zöldhálózat összekapcsolása nagyban hozzájárulna a beépítésre szánt területek negatív hatásainak ellensúlyozásához. Mindezek megvalósulását szolgálnák a különböző településfásítási, illetve a mezőgazdasági területek zöldítési programjai.

Általánosságban elmondható, hogy kiemelt figyelemmel kell lenni a vonatkozó, hatályos környezetvédelmi stratégiákra, tervekre, a meglévő környezeti állapotra, illetve törekedni kell a meglévő állapotok fenntartására, lehetőség szerint javítására, a biodiverzitás, a táji értékek védelmére, megőrzésére – függetlenül a fejlesztések, beruházások mértékétől. Mindezek jelen környezeti értékelés alapjául szolgáló tervekben részletezésre kerültek.

5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni

A tervben előírányzott módosítások során számos felsőbb szintű tervben és programban meghatározott előírást figyelembe kell venni. Bár a tervezett módosítások zöme a valós területfelhasználásokkal egyező övezeteket határoz meg, illetve megnevezésbeli pontosítást tesz, várhatóak nagyobb léptékű fejlesztések is, amelyek a legtöbb esetben már a hatályos tervekben is meghatározásra kerültek, viszont a tervezettek szerint formai átalakításon, a szabályozásuk felülvizsgálatán esnek át – ezek a módosítások jellemzően egy-egy városrészt érintenek, azokon belül is kompakt módon jelennek meg.

A hatályos településrendezési eszközökben, illetve a tervezett állapot szerint is lakó-, kereskedelmi, szolgáltató, vagy ipari övezetbe sorolt területeken – ahol még nem jelent meg beépítés – törekedni kell a környezeti, természeti és táji szempontból az esetlegesen fellépő negatív hatások elkerülésére, csökkentésére, valamint megelőzésére. Külsőterületen építmények elhelyezésekor a táj karakteréhez igazodóan kell a beruházásokat elvégezni. A beépítések, építmények megvalósításához a Településarculati Kézikönyvet, valamint a Településképi Rendeletet kell figyelembe venni. Mindezek mellett törekedni kell a beépítésekkel járó esetlegesen fellépő negatív hatások elkerülésére, csökkentésére, valamint megelőzésére, emellett épületek, építmények tájban történő elhelyezésénél tájbaillesztési tanulmány készítése indokolt.

Új, beépítésre szánt területek kijelölése esetén, amennyiben a létesítendő építmény, tervezett tevékenység a 314/2005. (XII. 25.) *A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló kormányrendeletben* foglaltak szerint hatásvizsgálati dokumentáció készítésére köteles, úgy az ebben foglaltakra figyelemmel kell lenni.

Amennyiben a hatályos szabályozás előírja, építészeti-műszaki dokumentációt kell készíteni az építésügyi hatósági eljárások során az *építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról 312/2012. (XI. 8.) kormányrendelet* tartalmi követelményei alapján.

Mint minden terv során, a településen történő bármely fejlesztés, beruházás során figyelemmel kell lenni a *Természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben* foglaltakra.

Törekedni kell az egységes, összefüggő települési zöldinfrastruktúra hálózat fejlesztésére, amely a pozitív tájképi hatása mellett hozzájárul a klímavédelmi célok eléréséhez, a biodiverzitás növeléséhez is és a település élhetőségének, fejlesztési potenciáljának erősítéséhez. A településrendezési tervben előírányzott módosításokban jelzett új zöldterületek kijelölésekor a fenntarthatóság elveit (csapadékvíz-gazdálkodás, települési kék és zöldinfrastruktúra) minél inkább szem előtt kell tartani és alkalmazni is kell. Bár egyes módosításokkal bizonyos területeken csökkennek a zöldfelületi arányok, a város biológiai aktivitásértéke összességében nem csökken a változtatások eredményeként, de a kompenzációk következtében kimagasló mértékben nem is növekszik.

6. Monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre

A településrendezési eszközök felülvizsgálata során kijelölt módosítások jelentős része nem befolyásolja érdemben a környezet állapotát sem települési, sem térségi szinten. A nagyvárosias lakóterület, valamint a nagyobb kiterjedéssel járó ipari terület kijelölése, fejlesztése során be kell tartani a hatályos környezetvédelmi előírásokat, és törekedni kell a zöldfelületek minél nagyobb területet lefedő kialakítására ezeken a területeken (beleértve a zöldfalak, zöldtetők alkalmazását is), amelyek lokális szinten javítják a környezeti elemek minőségét, az esetleges környezetszennyező-anyagok kibocsátási értékeit csökkentik, ellensúlyozzák a negatív hatásokat. Minden új ipari terület – és meghatározott esetekben kereskedelmi, szolgáltató területek – megvalósulásakor rendszeresen ellenőrizni kell a környezetszennyező-anyagok kibocsátási értékeit, be kell tartatni a környezetkímélő technológiák alkalmazására vonatkozó követelmények megvalósulását.

7. Összefoglalás

Jelen környezeti értékelés Szombathely településrendezési eszközeinek felülvizsgálatához készült a vonatkozó kormányrendelet tartalmi követelményeinek megfelelően.

A környezeti értékelés célja feltárni a települések fejlesztési elképzelései, tervezett beruházásai környezetre gyakorolt hatásait, majd azokra javaslatok megfogalmazásával elősegíteni, hogy a településrendezési eszközökben megjelölt távlati célok környezettel minél erősebb összhangja érvényesüljön.

A fentiekben részletezésre kerültek a Szombathely esetében meghatározott módosítási igények, tervezetek, amelyek jellemzően belterületi területfelhasználás-váltásokat, (lakó-, ipari terület, kereskedelmi, gazdasági terület), közlekedési területek kiszabályozásának felülvizsgálatát és korrekcióját, a valós területfelhasználásokhoz igazodó beépítésre szánt és beépítésre nem szánt övezetek kijelölését, valamint az Országos Erdőállomány Adattárral történő egyezőség érdekében az erdőterületek felülvizsgálatát tartalmazzák.

Táj- és természetvédelmi célú kijelölés alatt álló területeket, természetközeli területeket nem érintenek a módosítások.

A város egy jellemzően átalakított, közepes erősségű antropogén hatás alatt áll (intenzív szántóföldi művelés, ipari tevékenység). Természetközelinek nevezhető területek kis arányban vannak jelen a közigazgatási területen.

Összességében elmondható, hogy a felsorolt módosítások megvalósulása esetén jelentős elmozdulás a környezeti elemek állapotában nem várható, amennyiben a táj, a környezet- és a természetvédelmi javaslatok, előírások maradéktalanul betartásra kerülnek. Minden beruházás esetén törekedni kell a településképi, illetve tágabb kitekintésben a tájképi illeszkedésre, amelyhez a városi TAK-ban és TKR-ben foglaltak megfelelő alapot nyújtanak. Kiemelt figyelmet kell fordítani a táj kialakult karakterének megőrzésére. Mivel a város jellemzően agrárdomináns tájban fekszik, a táj érzékenysége nem kiemelt, de a fennálló környezeti állapotokra minden tervezés, fejlesztés során fokozott figyelemmel kell lenni.